

Dialog Zbawcy

(NHC III,5, p. 120,1-147,23)

(tłumaczenie: Wincenty Myszor, *Śląskie Studia Historyczno Teologiczne* 36,2 (2003), s.490-503)

- (1) Zbawca mówi do swych uczniów: „Już nastał czas, bracia, abyśmy zostawili (5) nasz trud i znaleźli się w odpoczynku. Kto ustanowił siebie w odpoczynku¹, będzie odpoczywał w nim wiecznie. Ja zaś mówię wam: bądźcie ponad (10) każdym czasem [...] czas [...] [mówię to wam. [...] [nie] bójcie się przed [nimi], wobec was [...].ale mówię wam (15): gniew jest czymś strasznym [..i kto wzbudza gniew jest człowiekiem [strasznym?]. Lecz jak wy byliście [...], gdy powstają z [was?]. Przyjęli te słowa o nim z (20) lękiem i drżeniem. A (lęk) ustanowił ich razem z archontami, gdyż z niego nic nie wyszło. Lecz gdy ja wyszedłem, otwarłem drogę i pouczyłem ich (25) o przejściu, którym przejdą wybrani i samotni² (121,1), ci, którzy poznali Ojca i uwierzyli w prawdę.
- (2) A (postacie) wszelkiej chwały, jakie składacie w uwielbieniach, a więc jeśli oddajecie chwałę, to składajcie (ja) w ten sposób³: „Wysłuchaj nas, ojcze, według tego, jak wysłuchałeś swego Jednorodzonego Syna i zabrałeś go do siebie³ i dałeś mu ukojenie od wielu [cierpień] [...] Ty zaś jesteś tym, którego siła jest (10) [niezwyciężona], ponieważ twoje broń jest [niepokonana], a światłość [twoja jest ...], która ożywia, zaś [...której] nie można dotknąć. [Prawdziwe] Słowo [przyniosło] (15) [...] odmianę życia [które wyszło] z ciebie. Ty zaś jesteś Myślą i całkowitą bezstroską dla samotnych” I znów (winniście się tak modlić): „Wysłuchaj nas, tak, jak wysłuchałeś swoich (20) wybranych. Dzięki ofierze

1 Por. EvThom (= Ewangelia Tomasza), log.50 i 90. Por. odpowiednio Ewangelia Tomasza, tłum. A. Dembska, W.Myszor, Katowice 1992.

2 „monachos” por. EvThom log 16,49,75.

3 Por J 16,23.

twojej wchodzą, przez swoje dobre dzieła, ci, którzy wyzwolili swoje dusze od ślepych członków, aby mogli już trwać (122,1) na wieki. Amen”

- (3) Będę was pouczał: Gdy nastanie czas rozwiązania i pierwsza moc ciemności (5) spadnie na was, nie bójcie się i mówcie: „oto ten czas nadszedł”. Ale jeśli zobaczycie jedyny berło (panowania), które [...], to ten jest [...](10) nie są z tych [...] wobec was [...] poznać, że z rzeczy [...] i archontów [...] (15) spadnie na was. Zaiste, lęk jest siłą [ciemności]. Jeśli będziecie lękać przedtem, zanim to na was spadnie, wówczas (lęk) was pochłonie. (20) Bo nie ma wśród was kogoś, kto was oszczędził lub okazał wam litość, ale wy spoglądajcie w ten sposób na tego, który jest w nim, ponieważ zwyciężyliście każde słowo, które jest na ziemi. On zaś jest (123,1) tym, który zabierze was na miejsce, w którym nie ma żadnego panowania ani żadnego tyrana. Jeśli zaś [...] wtedy zobaczycie tych, którzy [...](5) [...] a także [będziecie ich] [słuchać]. I ja was pouczam, że [...] Myśl [...] i że Myśl istnieje [...] miejsce prawdy (10) [...] lecz ci [którzy...] [...] wy zaś [...] [..miejsce] prawdy. To [zaś...w umyśle] żywym. Dlatego [...] razem z waszą radością (15) [...] was, aby [...] wasze dusze [...] żeby nie [...] słowo [...] podnieśli je (20) [...] i nie mogli [...rozpoznać] go. [Spójrzcie] na waszą stronę wewnętrzną i waszą stronę zewnętrzną czyniąc ją [czymś jednym]. O miejscu (124,1) przejścia – jest ono straszne przed [waszym] obliczem, ale wy z jedynym umysłem, przechodźcie obok niego. Jego głębokość jest ogromna, a [jego] (5) wysokość bardzo wielka. [Bądźcie] jedynym umysłem [...] a ogień wobec [was...] wody [...] wszelkie moce [...] (10) wobec was. Będą [...] i moce [...]. Oni zaś [...] z przodu. Pouczam [was o] duszy [to ona] (15) stanie się [światłością...] w każdym [miejscu...ponieważ] wy [nie jesteście synami ciemności] i to, że [nie jesteście synami] zapomnienia [ale to wy jesteście] (20) synami [prawdy...] i wy także [jesteście...] wy jesteście [synami światłości.]”⁴.
- (4) Mateusz powiedział: [„w] jaki sposób [...](125,1)?”
- (5) Zbawca powiedział: „[jeśli nie uporządkujesz] tego, co jest w tobie [twoje dzieło wprawdzie] pozostanie, [sam jednak zginiesz]”

4 Rekonstrukcja tekstu 124,13-22 według propozycji Létourneau, art.cyt. s.52.

- (6) Juda [powiedział]: „Panie (5) [chcę pojąć wszystkie] sprawy [te, które są w] tych Małych. Jeśli [...], to gdzie wtedy będą? [...] nie będzie. Duch zaś [...]?” (10).
- (7) Pan [rzekł do niego:] [...]będąc w [...] przyjmą ich. Ci zaś nie umrą [...] nie będą zniszczeni, gdyż poznali (15) [swoich] partnerów oraz tego, który ich przyjmie. Prawda bowiem szuka mądrego i sprawiedliwego.”
- (8) Zbawca [powiedział}: „Lampą ciała jest umysł⁵. Jak długo (20) [to, co jest w] tobie jest uczciwe [to jest: twoja wiara] (tak długo) wasze ciała są światłością. Jak długo wasze serce jest ciemnością, tak długo światłość (126,1) której w was oczekujecie [daleko jest od was]. Ja wezwałem [was do siebie], bo chcę pójść, aby [...moje] słowo zostało [wśród was przyjęte]. Oto wysyłam je do was”⁶.
- (9) Rzekli mu uczniowie: [Panie], kim jest ten, który szuka, albo [kim jest ten, który] odsłania?”
- (10) [Pan] rzekł : „Kto szuka [jest także tym, który] (10) odsłania”.
- (11) Mateusz rzekł do niego: „[Panie, podczas] gdy ja [cię słucham] i mówię (z tobą), to kim jest ten, który [mówi lub kim] ten, który słucha?”
- (12) [Pan] mu odrzekł: (15) „Ten, który mówi, jest tym, który słucha, a ten, który widzi jest tym, który odsłania”.
- (13) Maria rzekła: „Panie, oto noszę ciało, skąd pochodzi to, że (20) raz płaczę, albo skąd to jest, że się śmieję?”
- (14) Pan rzekł: „Ciało płacze z powodu swoich czynów i z tego, co pozostaje, ale umysł śmieje się z powodu (127,1) [owoców] ducha. Jeśli ktoś nie [stoi] w ciemności, będzie mógł widzieć [światłość]. Pouczam was [kto nie ma] światła, jest ciemnością. (5) [Jeśli ktoś nie] stanął w [ciemności] nie może zobaczyć światłości. [Synowie zaś] kłamstwa, zostali zabrani z [...] [...] wy zaś będzie [...wejdziecie do światłości] i (10) [...] istnieć na wieki, [...] [...] wobec kogoś [..na] wieki. Wówczas [karać] was będą (15)[wszystkie] moce, które są u góry i które są na dole. W

5 Por. EvThom 24.

6 Por. J 16,5-7.

tamtym miejscu będzie płacz i [zgrzytanie] zębów z powodu końca ich wszystkich”⁷.

- (15) Juda powiedział: „Powiedz (20) [nam] Panie, zanim [niebo i] ziemia powstały⁸, co było [przed nimi] [...]?”
- (16) Pan rzekł: „Ciemność i woda i (128,1) duch, który unosił się nad [wodą⁹. Ja] zaś [zaprawdę] mówię wam, czego szukacie [i o co pytacie], oto [jest] (5) wśród was i [ma] moc i tajemnicę [...] ducha, gdyż z [niego się wywodzi]. Zło jednak wystąpiło [aby zniszczyć] prawdziwy umysł [na wieki]. (10) Oto [dlaczego Zło] nie mogło [mieć trwałości]”.
- (17) [Juda] powiedział [do niego]: „Panie, powiedz nam [o duszy], gdzie się znajduje i umysł (15) prawdy, gdzie przebywa?”
- (18) Pan [rzekł]: „Ogień ducha powstał pośrodku ich dwojga, dlatego ruch się (między nimi) pojawił. I powstał wśród nich (20) prawdziwy umysł. Jeśli człowiek wzniesie swoją duszę do góry, wtedy i on [będzie] wysoko”.
- (19) Mateusz zaś zapytał [go]: (129,1) „[Czy to nie obrzezanie], które przyjął [umysł prawdziwy] i czy to ono uczyniło [go mocnym?]”¹⁰
- (20) Rzekł] Pan: „[...]jest]mocniejsze od was (5) [...] od was [wszystko, co] postępuje [za wami] i wszystkie sprawy [...] waszego serca. Jak bowiem wasze serca zaistniały, które nie (10) [...], w ten sposób będą w stanie pokonać moce, które są z góry i te, które są z dołu. [Ale oto] mówię wam: [kto] ma siłę, powinien z nie zrezygnować i nawrócić się a [wybrany niech] (15) szuka i znajdzie i niech się [weseli]”¹¹.
- (21) Juda rzekł: „Oto widzę, że każda rzecz istnieje [tak, jak] znaki na [ziemi]¹². Dlatego powstały w ten sposób”
- (22) (20) Pan [rzekł]: „Gdy Ojciec ustanawiał świat [zebrał] wody z niego. {Wtedy jego] Logos z niego wystąpił. (130,1) Istniał w wielu [cierpieniach?]. Był jednak wyżej od tej drogi [gwiazd],

7 Por. Mt 8,12; 13,42.50; 22,13; 24,51; 25,30; Łk 13,28.

8 Por Rdz 1,1.

9 Por. Rdz 1,2.

10 Por. EvThom 53 i Rz 2,25-29.

11 Por. EvThom 2.

12 Albo „na [niebie]”.

która okraża całą ziemię. I [dodał jeszcze] „Zebrana woda (5) istniała ponad nimi (tj. gwiazdami). Poza wodą jest wielki ogień, który je otacza jak (otaczają) mury i to wielokrotnie. Gdy zaś wiele zostało rozdzielone od tego, co było wewnątrz, gdy [Logos] (10) wystąpił, spojrział [w dół]. Rzekł wówczas do niego (Ojciec): idź i [wyslij coś] z siebie samego, aby [ziemia] nie cierpiała braku z pokolenia na pokolenie i z wieku na wiek. Wówczas (15) wysłał z siebie źródła mleka i źródła miodu, oliwy i wina, dobrych owoców o słodkim smaku i (20) dobrych korzenie, aby nie brakowało (ziemi) z pokolenia na pokolenie i wieku na wiek.

- (23) On zaś jest ponad [...] (131,1) [...] wystąpił i [ukazał] swoją piękność [...] i na zewnątrz [była wielka] światłość, która była silniejsza (5) [o czegoś] jemu podobnego, gdyż on jest [tym, który] panuje nad [wszystkimi] eonami, które są w górze i na dole. Z jego ognia wyprowadzono [światłość]. Umocniono jest na (10) [firmamencie], na górze i na dole. Wszystkie rzeczy zależą od nich. Ona zaś [...istnieją] na niebie, które jest w górze i na ziemi, która jest niżej, (15) a wszystkie rzeczy wśród nich, zależą od nich”.
- (24) Gdy [Juda to] słyszał, upadł [aby złożyć pokłon] i oddał chwałę Panu.
- (25) [Maria] zapytała swoich braci: (20) „[Rzeczy], o które pytacie Syna [Człowieczego], gdzie je umieścicie?”
- (26) Pan jej odpowiedział: „Siostró, [nikt] nie może pytać o te rzeczy poza tym, który ma miejsce (132,1) aby je złożyć w swym sercu, [może z tego świata wyjść i [do tego miejsca] wejść [...], że nie będzie zatrzymany w tym (5) świecie nędzy”
- (27) Mateusz rzekł: „Panie, chcę zobaczyć miejsce życia [miejsca], w którym nie ma zła, lecz jest [światłość] czysta”.
- (28) Pan (10) rzekł: „Bracie, Mateuszu, nie będziesz mógł go zobaczyć, jak długo nosisz ciało”.
- (29) Mateusz rzekł: „Panie, jeśli go nie mogę zobaczyć, to pozwól mi (je) poznać.
- (30) (15) Pan rzekł: „Każdy, kto poznał siebie samego, zobaczył go w każdej rzeczy, która jest tylko w nim ustanowiona, aby ją wykonał. I stał się [w ten sposób równy miejscu] temu pod względem jego dobra”.

- (31) (20) Juda zapytał mówiąc: „A to trzęsienie ziemi, które porusza ziemią [jak się] porusza?”
- (32) Pan wziął kamień, chwycił go w swoją rękę (133,1) [i rzekł do niego: „Czym jest] to, co chwyciłem w swoją rękę?”
- (33) Odrzekł: „To kamień”.
- (34) Powiedział im: „Ten, który dźwiga ziemię, jest także tym, który dźwiga niebo. (5) Gdy jakieś Słowo wychodzi z Wielkości, kieruje się ponad tego, który dźwiga niebo i ziemię. Ziemia bowiem nie drży. Gdyby drżała, mogłaby upaść. Ale (jest inaczej), aby Pierwsze (10) Słowo się nie wynosiło, bo to ono ustanowiło kosmos i przez on powstał i otrzymał zapach dzięki niemu¹³. Każdą rzecz bowiem, która nie drży, ja [zwiastuję] wam, wszystkim synom ludzkim.(15) Bo wy pochodzicie z owego miejsca. (Wy), co mówią z radością i prawdą: wy pochodzicie (z niego) w waszych sercach. Lecz jeśli przychodzi (Słowo) z ciała Ojca poprzez ludzi (20) i nie zostaje przez nich przyjęte, ponownie zawraca do owego miejsca. Kto nie poznaje sprawy doskonałości, nie poznaje niczego. Jeśli kto nie stanął w ciemności, nie będzie mógł widzieć światłości (134,1)¹⁴.
- (35) Jeśli ktoś nie poza, w jaki sposób powstał ogień, zostanie w nim spalony, bo nie poznał jego korzenia. (5) Jeśli ktoś nie pozna w pierw wody, nie poznaje niczego. Bo jaki jest pożytek z tego, że w niej przyjmie chrzest? Jeśli ktoś nie poznał, w jaki sposób powstał (10) wiatr, który wieje, to jak ucieknie przed nim? Jeśli ktoś nie poznał ciała, które nosi, jak powstało, to zostanie zniszczony razem z nim. A ten, kto nie poznał Syna, (15) w jaki sposób pozna Ojca? A ten, kto nie poznał korzenia wszystkim rzeczy, (rzeczy te) pozostaną dla niego ukryte. Ten, kto nie poznał korzenia zła, nie jest wobec niego obcym. Ten, (20) kto nie pozna, w jaki sposób przyszedł, nie będzie wiedział, w jaki sposób ma wyjść i nie jest obcym wobec tego świata, który się wynosi i który się unia.
- (36) Wówczas [wziął] Judę (25) Mateusza i Marię (135,1) [aby pokazać im ukończenie] doskonałości nieba i ziemi gdy położył

13 Idąc za niemieckim komentarzem można inaczej oddać: „I ono (t.j. Słowo) otrzymało zapach dzięki niemu (t.j. przez kosmos).

14 Por. wyżej 127,1-3.5.

swą [rękę] mieli nadzieję, że ją zobaczą. Juda podniósł swe oczy (5) i zobaczył miejsce, które było bardzo wysokie i zobaczył miejsce głębokości, które było niżej. Juda rzekł do Mateusza: „Bracie, kim jest ten, który chce wstąpić na tę wysokość albo w dół (zstąpić) (10) na głębokość? Bo jest tam wielki ogień i wielkie przerażenie”. W tej samej chwili wyszedł z niego Logos. Gdy (Juda) przystanął i zobaczył go, jak zstępował, powiedział do niego: „Dlaczego zstąpiłeś?”.

- (37) A Syn Człowieczy pozdrowił ich. Powiedział im: „Ziarno ze swojej mocy miało brak i spadło na dół (20) w głębię ziemi. Ale Wielkość wspomniała sobie o nim, wysłała Logos do niego. Przyprowadził je w górę, przed swoje oblicze, aby nie pozostało bez owocu (136,1) pierwsze Słowo”. Wtedy jego uczniowie zdumieni się nad wszystkimi rzeczami, o których im opowiedział. Przyjęli je w wierze i poznali, że nie ma potrzeby (5) aby wpatrywać się w zło.
- (38) Wtedy rzekł do swoich uczniów: „Czy nie powiedziałem wam: jak głos i jak błyskawica, które są widziane, w taki sposób dobre będą zabrane do (10) światłości?”
- (39) Wtedy wszyscy jego uczniowie oddali mu chwałę mówiąc: „Panie, zanim objawiłeś się na tym miejscu, kim był ten, kto ci oddał chwałę? Gdyż wszelkie (postacie) chwały istnieją (15) przez ciebie, albo kim jest ten, kto cię będzie błogosławił, bo wszelkie błogosławieństwo pochodzi od ciebie”.
- (40) Gdy (tak) stali, zobaczył dwa duchy, które jedną jedyną duszę wzięły ze sobą w wielkiej błyskawicy. (20) I Słowo wyszło od Syna Człowieczego, rzekło: „dajcie im ich szatę” i mały stał się takim wielkim i [zrównali się] z tymi, którzy ją przyjęli (137,1) [Nie było żadnej różnicy] między nimi. Wówczas [przekonały] uczniów te [słowa, które wypowiedział].
- (41) Maria [rzekła do niego: „Oto] widzę (5) zło, które [...] od początku [dotykają] gdy są blisko siebie”
- (42) Pan powiedział [do niej]: „Gdy zobaczyłaś ich [twój umysł] stał się wielki. Nie będą [tu jednak trwać.} Gdy zaś (10) zobaczyłaś tego, który istnieje wiecznie, to jest to owe wielki objawienie”
- (43) Wtedy rzekli do niego wszyscy: „Poucz nas o tym”.

- (44) Rzekł im: „W czym chcecie te (objawienie) wiedzieć?, [w] jakimś objawieniu, które przeminie albo (15) w objawieniu wiecznym?” I powiedział ponownie: „Walczcie i ratujcie tego, który jest w stanie pójść za [wami], poszukujcie go i mówcie przez nieb, aby (20) każda rzecz, której szukacie, z wami mogła się zgadzać. Ja bowiem mówię wam: Prawdziwie w was przebywa Bóg (138,1) żywy [jak i wy żywymi jesteście] w nim.
- (45) Juda {powiedział}: „Zaiste chcę [wiedzieć wszystko”
- (46) Rzekł] mu Pan [„Bóg] żyjący (5) istnieje [nie w tym miejscu] całym w braku [...]”
- (47) Juda [powiedział]: „Kim jest ten, który [nami rządzi]?
- (48) Pan rzekł: „[Oto są] wszystkie rzeczy, które istnieją [...] pozostałe zaś (10) to te, ponad którymi wy jesteście”.
- (49) Juda rzekł: „Oto archonci są w niebie nad nami. Czy to oni są tymi, którzy panują nad nami?”
- (50) Pan powiedział: „To (15) wy będziecie panować nad nimi¹⁵, ale gdy odrzucicie od siebie zazdrość pośród was, wtedy przywdziejecie na siebie światłość i wejdziecie do komnaty (20) weselnej”¹⁶.
- (51) Juda powiedział: „W jaki sposób będą nam dostarczone te szaty (weselne)?”
- (52) Pan powiedział: „Niektórzy będą wam przynosić a niektórzy będą [wam] zabierać. (139,1) To ci, którzy będą wam dawać wasze szaty. Któż bowiem [będzie] w stanie osiągnąć to miejsce, którego jest godzinę? Ale dano szaty życia (5) człowiekowi, to on zna drogę, którą będzie kroczył. A jest to trudne (nawet) dla mnie samego, aby ją osiągnąć”.
- (53) Maria rzekła: „Podobnie dotyczy to zła na codzienny dzień, ale robotnik (10) godzinę jest swego pożywienia¹⁷, a uczeń nie jest podobny do swego nauczyciela”¹⁸. Słowo to powiedziała jako kobieta, która wszystko zrozumiała.

15 Por. 1 Kor 6,3.

16 Por. EvThom 75.

17 Por Mt 10,10; Łk 10,7; 1 Tm 5,18.

18 Por. Mt 10,25. a także J 13,16.

- (54) Uczniowie rzekli do niego: „Czym jest pełnia i (15) czym jest brak?
- (55) Rzekł im: „To wy jesteście z pełni, a przecież jesteście w miejscu, które jest brakiem, a oto jej światłość wylała się (20) na mnie”.
- (56) Mateusz powiedział: „Powiedz mi, Panie, w jaki sposób umarli umierają i w jaki sposób żywi żyją?”
- (57) (140,1) Pan rzekł: „Zapytałeś mnie o słowo [prawdziwe], o to, czego oko nie widziało¹⁹ ani ja nie słyszałem poza tobą. Mówię to wam: jeśli zostaje odsunięte to, (5)co porusza człowieka, (człowiek) może być nazwany umarłym i jeśli żyjący opuści to, co martwe, zostanie nazwany żywym”.
- (58) Juda powiedział: „Dlaczego więc z powodu prawdy zabijają i żyją?”
- (59) Pan rzekł: „Ten, kto jest z prawdy, nie umiera, a kto pochodzi od kobiety, umiera”²⁰.
- (60) Maria rzekła: (15) „Powiedz mi Panie, dlaczego zstąpiłam na to miejsce, aby zyskać, czy aby stracić?”
- (61) Pan rzekł: Ukazujesz nadmiar Objawiającego”²¹.
- (62) Maria rzekła do niego: (20) „Panie, czy jest miejsce, które leży odłogiem, albo mu brakuje prawdy?”
- (63) Pan rzekł: „To miejsce, w którym mnie nie ma”.
- (64) Maria rzekła: „Panie, jesteś lękiem i podziwem (141,1) a jednocześnie ogniem, który pochłonie tych, którzy cię nie znają”.
- (65) Mateusz powiedział: „Dlaczego nie udajemy się natychmiast do odpoczynku?”
- (66) Pan (5) rzekł: „Gdy tylko odłożycie te ciężary”.
- (67) Mateusz rzekł: „ W jaki sposób mały przyłączy się do wielkiego?”
- (68) Pan rzekł: „Gdy pozostawicie (10) czyny za sobą tak, że nie będą mogły iść za wami, wtedy udacie się na odpoczynek”.
- (69) Maria rzekła: „Chcę poznać każde dzieło, jak istnieje”.

19 Por. EvThom 17 i 1 Kor 2,9.

20 Por. Ewangelia Egipcjan: Klemens Al. Stromata III, 45,3; 64.1. Wypisy z Theodota 67,2-4 (Klemens Al. Wypisy z Theodota, Kraków 2001, s.68).

21 Termin „menytes” na określenie Jezusa por. Klemens Al. Stromata V,34.1.

- (70) Pan (15) rzekł: „Kto będzie szukał życie : tym bowiem jest ich królestwo. Odpoczynek tego świata jest złudny a jego złoto i srebro zwodnicze”²².
- (71) Rzekli mu jego (20) uczniowie: „Co powinniśmy robić, aby nasze dzieło było doskonałe?”
- (72) Pan rzekł: „Bądźcie przygotowani na wszystko. Błogosławiony człowiek, który znalazł (142,1) wojnę i zobaczył walkę na własne oczy [...] nie zabijał ani nie został zabity, lecz wyszedł jako zwycięzca”.
- (73) Juda rzekł: „Powiedz mi, Panie, jaki (5) jest początek drogi?”
- (74) Rzekł: „Miłość i dobro, Gdyby jedno z tych było wśród archotów, nie byłoby wśród nich nigdy zła”.
- (75) Mateusz rzekł: „Panie, (10) mówiłeś nieustannie o końcu wszystkiego”.
- (76) Pan rzekł: „Wszystkie sprawy, o których wam mówiłem, pojęliście i przyjęliście je w wierze. Jeśli je poznaliście, to są wasze (15) jeśli nie (poznaliście), to nie są wasze”.
- (77) Rzekli mu: „Czym jest o miejsce, do którego pójdziemy?”
- (78) Pan rzekł: „Miejsce, które możecie osiągnąć, znajduje się tam, przed wami”.
- (79) (20) Maria rzekła: „Czy każda rzecz jest tak zbudowana, że się ją widzi?”
- (80) Pan rzekł: „Powiedziałem wam: kto widzi, może odsłonić”.
- (81) Zapytali go jego uczniowie, których było dwunastu: „Nauczycielu (143,1) brak troski [...] poucz nas o [...]”
- (82) Pan rzekł: „[Jeśli pojmiecie] rzeczy, o których [wam] powiedziałem, wtedy będziecie nieśmiertelni, gdyż [zachowacie] każdą rzecz”.
- (83) Maria rzekła: „Jedno, jedyne słowo chcę powiedzieć Panu o tajemnicy prawdy. Stanęliśmy już w niej, a (10) przecież (nadal) jesteśmy jawni dla kosmicznych (bytów)”.
- (84) Juda powiedział do Mateusza: „Chcemy wiedzieć, jaki to jest rodzaj ubrania, który przywdziejemy na siebie, gdy będziemy wychodzić ze zniszczenia (15) ciała”.

²² Por. Jk 5,3.

- (85) Pan rzekł: „Archonci i zarządcy mają szaty przejściowe, są one nietrwałe, wy zaś jako dzieci prawdy macie przyjąć (20) na siebie nie szaty przejściowe, lecz mówię wam: będziecie błogosławieni, gdy z nich się rozbierzecie²³. Bo nie jest to żadna wielka rzecz (144,1) [odrzucić] to, co jest zewnętrzne”.
- (86) [Juda] rzekł: „Mówię i przyjmuję [...]”
- (87) Pan rzekł: „[Ten, kto] waszego Ojca (5) [przyjął jako Myśl]”.
- (88) Maria rzekła: „Jaki to rodzaj ziarna gorczycy?²⁴ Czy jest on z nieba czy z ziemi?”
- (89) Pan rzekł: „Gdy Ojciec ustanowił dla siebie (10) kosmos pozostawił wiele (do zrobienia) przez matkę Pełni. Dlatego sieje on i działa”.
- (90) Juda powiedział: „Powiedziałeś to nam z Umysłu prawdy. Gdy modlimy się (15), to w jaki sposób mamy się modlić?”
- (91) Pan rzekł: „Módlcie się w miejscu, gdzie nie ma kobiety”.
- (92) Mateusz rzekł: „Gdy powiedział nam „módlcie się w miejscu gdzie nie ma kobiety” (to oznacza): zniszczcie (20) dzieła kobiecości²⁵ i to nie dlatego, że jest inne narodzenie, lecz, że już zaprzestaną rodzić”.
- (93) Maria rzekła: „Czy nie zostaną zniszczone w wieczności?”
- (94) Pan rzekł: „Ty jesteś tą, która wie, że będą rozwiązania (145,1) i że zostaną zniszczone ponownie dzieła kobiecości na [tym miejscu]”²⁶.
- (95) Juda powiedział [do] Mateusza: „Zostaną rozwiązane dzieła (5) kobiecości. [Wówczas] archonci będę [wzywać swoje miejsca] a (my) będziemy w ten sposób przygotowani do nich”.
- (96) Pan rzekł: „Czy oglądają was, czy raczej oglądają tych, którzy (10) was przyjmują? Oto słowo prawdziwe wyjdzie od Ojca ku głębokości w milczeniu i błyskawicy, która rodzi. Widzą go albo mogą coś przeciw niemu? Ale wy (możecie) więcej. (15) Wy rozpoznaliście drogę, której ani aniołowie ani moce, nie poznały. Lecz jest to (bardziej droga) Ojca i Syna. Oni bowiem dwaj [są]

23 Por. EvThom 37.

24 Por Mt 13,3; Mk 4,30-32; Łk 13,18 EvThom 20.

25 Por. Ewangelia Egipcjan: Klemens Al. Stromata III,63,1.

26 „Miejscem” jest świat doczesny.

jednym. A wy będziecie kroczyć (20) drogą, którą poznaliście. Nawet gdyby archonci byli wielkimi (tej drogi) nie osiągną. Ale oto mówię wam: Trudno jest i mnie samemu, abym ją osiągnął (146,1).

- (97) Maria rzekła do Pana: „Gdy dzieła [zostaną rozwiązane, to co oznacza że się je] rozwiązuje?”
- (98) Pan odrzekł: „Wiesz przecież, [w dniu (5) w którym je] rozwiąże, człowiek] wejdzie do swego miejsca”.
- (99) Juda rzekł: „W czym objawia się duch?”
- (100) Pan rzekł: „w czym objawia (10) się miecz?”
- (101) Juda rzekł: „W czym objawia się światłość?”
- (102) Pan rzekł: „Objawia się w wieczności”.
- (103) Juda rzekł: „Kim jest ten, który przebacza czyjeś czyny? (15) Czy są to czyny, które przebacza się światu, [czy to świat] przebacza te czyny?”
- (104) Pan rzekł: „Kim jest ten, [który...] Ten, który poznał te [czyny]. Jego bowiem (20) jest rzeczą czynić wolę Ojca. Wy zaś podejmujecie walkę, aby gniew i zazdrość spośród was odrzucić i winniście się rozebrać z waszych [uczynków] i nie powinniście [...] (147,1) [...1-8...], [...9-10...] ja [...] (12) [...]jego [...] [...] was zganić [...] mówię bowiem [...] (15) was, że nie [zostaniecie] przyjęcie [...] wielu. [...] kto szukał, gdy [znalazł prawdziwe życie]. Ten będzie odpoczywał i żył na (20) [wieki. Ja] zaś mówię wam: [strzeżcie się] abyście nie wprowadzili w błąd waszych duchów i dusz”.
- (147,23) [Dialog] Zbawcy.